

TITEL OF BETREFT :

Opmerkingen op de inrichtingsvoorstellen nav. de studie 'de recreatieve ontsluiting van de rechteroever tussen Diksmuide en Nieuwpoort' uitgevoerd door de WVT (verslag stuurgroepvergadering van 18/9/2001)

Nummer : IN.A.2001.166
Datum : 13 – november – 2001
Auteurs: De Rycke Ann, Devos Koen & Kris Decler
Vragen naar : De Rycke Ann 02/558.18.32 ann.de.rycke@instnat.be
Geadresseerde :

WVT, T.a.v. Dhr. Tim Provoost
Provinciehuis Abdijbeke
Abdijbekestraat 9
B- 8200 Sint-Andries/Brugge

AWZ/WWK, T.a.v. Dhr. Dirk Vitse
Administratief centrum
Vrijhavenstraat 3
B- 8400 Oostende

Het Instituut voor Natuurbehoud erkent de behoefte tot ontsluiting van de fietscreatie langs de IJzer doch wenst vanuit de 'Ecologische gebiedsvisie voor de IJzervallei' opgemaakt door het IN in opdracht van AWZ, volgende opmerkingen te formuleren.

1. Basisprincipes

Vanuit een aantal ruimtelijke basisprincipes is het wenselijk van een maximale bundeling van mobiliteitsinfrastructuur te voorzien. De inrichting van de rechterijzeroever kan dan ook niet onafhankelijk van de voorziene maatregelen op de linkeroever worden gezien. Vanuit natuurbehoudstandpunt gaat de aanleg van een fietspad steeds gepaard met areaalverlies aan natuur(potentie) en een verdere versnippering van de open ruimte. Een zo groot mogelijke koppeling van natuurbehouds- en -ontwikkelingsmaatregelen aan de recreatieve inrichting is zeker wenselijk.

2. Algemene opmerkingen

- Door de realisatie van het fietspad dat praktisch volledig de loop van de rechterijzeroever volgt, wordt de IJzer als het ware nog meer in een "keurslijf" gestoken dan nu het geval is (vooral langs de trajecten waar zich momenteel geen wegen langs de rechteroever van de IJzer bevinden). Dit gaat eigenlijk in tegen één van de doelstellingen van integraal

waterbeheer: nl meer ruimte voor water waarbij dijken, wegen en recreatieve infrastructuur meer landinwaarts worden gesitueerd.

- Om de rivier meer ruimte te geven en meer geleidelijke oeverzones te realiseren voorziet de 'Ecologische gebiedsvisie voor de IJzervallei' in het aanleggen van brede plasbermen daar waar de nodige ruimte beschikbaar is, dit vooral langs die trajecten waar geen (verharde) wegen en bewoning aanwezig zijn. Bij de opmaak van de plannen voor de aanleg van het fietspad is hier onvoldoende rekening mee gehouden. Er werd bij de opgave 'lopende en geplande projecten in de omgeving van de IJzer' enkel rekening gehouden met deze projecten waarvoor reeds een uitvoeringsplan bestaat (met name de brede plasbermen te Schoorbakke en Mannekensvere). Alhoewel wordt gesteld dat de aanleg van ontbrekende fietsverbindingen zoveel mogelijk dient gekoppeld te worden aan de realisatie van ecologische oevers (p. 48), werden een aantal voorstellen voor natuurontwikkeling vanuit de 'Ecologische gebiedsvisie voor de IJzervallei' in een huidige fase niet of slechts gedeeltelijk opgenomen in de inrichtingsvoorstellen. Hierdoor wordt een hypothese gelegd op de mogelijkheid van de feitelijke realisatie ervan.
- Vanuit natuurbehoudsoogpunt én recreatief oogpunt is het zeker wenselijk dat in de nabije toekomst alle natuuronvriendelijke en onaantrekkelijke betonnen oeververdedigingen langs de IJzer gradueel vervangen worden door meer ecologisch georiënteerde oeververdedigingen. Gezien hiervoor drastische werken vereist zijn met groot materiaal is het de vraag of deze werken combineerbaar zijn met eventuele reeds aangelegde fietspaden. Een afstemming van beide lijkt hier noodzakelijk.
- Vanuit natuurbehoudstandpunt is een verharding van onverharde wegen problematisch. Argumenten hiervoor worden aangehaald in toegevoegde nota. Het voorstel om het fietspad als een verhard tweesporentraject aan te leggen in beton of asfalt is vanuit natuurbehoudstandpunt niet wenselijk. Alternatieven dienen zeker ernstig onderzocht te worden.

3. Concrete aandachtspunten vanuit natuur

- *Huidig onverhard traject tussen de Beerstbloetstraat en Tervate.*
Er wordt enkel voorgesteld om de aanleg van het fietspad te koppelen aan de vervanging van de betonnen verdediging en een afschuining van de oever. Deze site bezit echter een grote potentie om ook hier een brede plasberm aan te leggen, zoals gepland in Mannekensvere of Schoorbakke. De moerasvegetaties die hierbij zullen ontstaan vormen samen met de Viconia kleiputten en de overige plasbermen, de broodnodige natuurverbindingselementen in dit eerder natuurarme deel van de IJzer. Opname van dit alternatief scenario is wenselijk.
- *Knooppunt Tervaete*
Bij een eventueel volledig nieuwe inrichting van het knooppunt Tervaete dient naast de aanleg van een nieuwe brug en de aanleg van recreatieve infrastructuur de nodige aandacht te worden besteed aan natuurontwikkeling op deze site. In de 'Ecologische gebiedsvisie voor de IJzer' worden verschillende voorstellen gedaan om op deze plaats meer ruimte te geven aan de IJzer (rechteroever: aanleg van een moerasvegetatie op de akker aan de noordzijde van de brug, linkeroever: aanleg van een moeraszone in het binnengebied van de brugaanloop). Deze voorstellen zijn gedeeltelijk in strijd met de voorgestelde aanleg van o.a. picknickplaats, parkeerplaatsen, ligweide enz... Een meer concrete afstemming van de verschillende visies is zeker noodzakelijk (waarbij mogelijk ook het landinrichtingsproject Westhoek kan bij betrokken worden).
- *Voorziene natuurontwikkelingsprojecten/plasbermen thv Mannekensvere en Schoorbakke*

Op Kaart 17 'Ontsluitingsplan' wordt voorgesteld het fietspad vlak langs de IJzer te leggen. Hier dient uiteraard rekening gehouden te worden met de realisatie van beide plasbermen, waarbij het wenselijk is het fietspad landinwaarts aan de voet van de dijk te leggen (verstoring van o.m. broedvogels zoveel mogelijk tegengaan), waarbij geen ruimte wordt ingenomen die oorspronkelijk voor natuurontwikkeling was voorzien.

- *Traject thv Schore* (deels onverhard, deels verhard)
Ook hier werd in de 'Ecologische gebiedsvisie voor de IJzer' een voorstel tot brede plasberm gedaan (scenario 2).
- *Onverhard deel stroomafwaarts Uniebrug (linkeroever)*
Ook hier is het wenselijk van alternatieven voor een verharding te bekijken vanuit natuuroogpunt (wordt besproken op verg. 23/11 bij AWZ).
- *Knooppunt Fort van Nieuwendamme*
In de 'Ecologische gebiedsvisie voor de IJzer' wordt ter hoogte van de kreek van Nieuwendamme een herwaardering (en eventuele verbinding met de IJzer) voorgesteld door de aanleg van brede moerassige oeverstroken (scenario 3). Het is wenselijk de aanleg een fietspad hierop af te stemmen. Overleg met het hier geplande Landinrichtingsproject van de VLM is aangewezen.
- *Materiaal verharding*
Een verharding met beton of asfalt is vanuit natuurbehoudstandpunt niet wenselijk. Kunnen er alternatieve materialen zoals ternair zand of een gewapende fundering (kunststof honingraat) met grond worden overwogen ?